

ДЕРЖАВНА РЕГУЛЯТОРНА СЛУЖБА УКРАЇНИ

вул. Арсенальна, 9/11, м. Київ, 01011, тел./факс (044) 239-76-40

E-mail: inform@drs.gov.ua, Сайт: www.drs.gov.ua, код згідно з ЄДРПОУ 39582357

від _____ № _____ на № _____ від _____ 20__ р.

**Рафалівська селищна рада
Вараського району
Рівненської області**
вул. вул. 1-го Травня, 12,
смт Рафалівка, Вараський район,
Рівненська область, 34371

*Стосовно пропозицій щодо удосконалення
проектів регуляторних актів*

Державна регуляторна служба України відповідно до Закону України «Про засади державної регуляторної політики у сфері господарської діяльності» (далі - Закон) та постанови Кабінету Міністрів України від 23.09.2014 № 634 «Про порядок підготовки пропозицій щодо удосконалення проектів регуляторних актів, які розробляються органами місцевого самоврядування» розглянула проекти рішень Рафалівської селищної ради Вараського району Рівненської області «Про встановлення ставок та пільг із сплати земельного податку на 2022 рік» (далі – проект рішення 1), «Про встановлення ставок та пільг із сплати податку на нерухоме майно, відмінне від земельної ділянки на 2022 рік» (далі – проект рішення 2), та документи, що надані до них листом рішень Рафалівської селищної ради Вараського району Рівненської області від 04.03.2021 № 02-23/425.

За результатами проведеного аналізу проектів рішень, експертних висновків постійної депутатської комісії з питань планування фінансів, бюджету, соціально-економічного розвитку, інвестиційної політики, податків, комунальної власності та енергозбереження щодо розгляду проектів регуляторних актів Рафалівської селищної ради та аналізів регуляторного впливу до проектів рішень на відповідність вимогам статті 4 Закону, повідомляємо.

Податковий кодекс України (далі – ПКУ) регулює відносини, що виникають у сфері справляння податків і зборів, зокрема визначає вичерпний перелік податків та зборів, що справляються в Україні, та порядок їх адміністрування, платників податків та зборів, їх права та обов'язки тощо.

Згідно із пунктом 12.3 статті 12 ПКУ сільські, селищні, міські ради та ради об'єднаних територіальних громад, що створені згідно із законом та перспективним планом формування територій громад, в межах своїх повноважень приймають рішення про встановлення місцевих податків та

зборів та податкових пільг зі сплати місцевих податків і зборів до 15 липня року, що передує бюджетному періоду, в якому планується застосування встановлених місцевих податків та/або зборів, та про внесення змін до таких рішень. Встановлення місцевих податків та зборів здійснюється у порядку, визначеному ПКУ.

Однак проекти рішень не у повній мірі узгоджуються із вимогами ПКУ, зокрема у такому.

Відповідно до підпункту 12.3.2 пункту 12.3 статті 12 ПКУ при прийнятті рішення про встановлення місцевих податків та/або зборів обов'язково визначаються об'єкт оподаткування, платник податків і зборів, розмір ставки, податковий період та інші обов'язкові елементи, визначенні статтею 7 ПКУ з дотриманням критеріїв, встановлених розділом XII цього Кодексу для відповідного місцевого податку чи збору.

Натомість, у проектах рішень не визначені усі обов'язкові елементи податків, крім ставок та пільг з їх сплати, що не узгоджується з наведеними вище вимогами ПКУ.

Враховуючи вищезазначене, пропонуємо визначити у проектах рішень всі обов'язкові елементи податків або навести посилання на конкретні положення (абзаци, пункти, частини, статті та розділи) ПКУ, якими вони встановлені.

Щодо проекту рішення 1

1. Додатком 1 до проекту рішення 1 встановлені, серед іншого, ставки податку за земельні ділянки за межами населених пунктів, нормативну грошову оцінку яких не проведено.

Пропонуємо привести зазначений додаток у відповідність до вимог статті 277 ПКУ, згідно якої встановлюються ставки податку за земельні ділянки, розташовані за межами населених пунктів або в межах населених пунктів, нормативну грошову оцінку яких не проведено.

2. Відповідно до підпункту 14.1.130 пункту 14.1 статті 14 ПКУ одиниця площі оподаткованої земельної ділянки: у межах населеного пункту - 1 (один) метр квадратний (кв. метр); за межами населеного пункту - 1 (один) гектар (га).

Пропонуємо зазначити в таблиці додатка 1 проекту рішення 1 одиницю площі оподаткованої земельної ділянки.

3. Пропонуємо у додатку 2 до проекту рішення 1 слова «інвалід», «громадські організації інвалідів» замінити на слова «особа з інвалідністю», «дитина з інвалідністю», «громадські об'єднання осіб з інвалідністю» у відповідності до вимог Закону України від 05.12.2019 № 344-IX «Про внесення змін до Податкового кодексу України щодо створення сприятливих умов для діяльності підприємств та організацій, заснованих громадськими об'єднаннями осіб з інвалідністю».

Враховуючи вищевикладене, проект рішення 1 та 2 не узгоджуються з вимогами статті 4 Закону, зокрема з принципом адекватності – відповідність форм та рівня державного регулювання господарських відносин потребі у

вирішенні існуючою проблеми та ринковим механізмам з урахуванням усіх прийнятних альтернатив.

Надані аналізи регуляторного впливу до проектів рішень (далі – АРВ) не відповідають вимогам Методики проведення аналізу впливу регуляторного акта, затвердженої постановою Кабінету Міністрів України від 11.03.2004 № 308 (із змінами, внесеними постановою Кабінету Міністрів України від 16.12.2015 № 1151) (далі – Методика).

Щодо аналізу регуляторного впливу до проекту рішення 1

У розділі 1 АРВ, згідно з вимогами Методики розробник повинен чітко визначити проблему, визначити причини її виникнення, оцінити важливість зазначеної проблеми (у разі існування даних, які підтверджують існування проблеми та характеризують її масштаб, навести значення цих даних (у цифровому вимірі), а також обґрунтувати, чому зазначена проблема не може бути розв'язана за допомогою ринкових механізмів та діючих регуляторних актів.

Однак, розробником у зазначеному розділі АРВ не наведено даних, які обґрунтовували б наявність проблеми, її масштаб та важливість.

Звертаємо увагу, що постанова Кабінету Міністрів України від 24 травня 2017 р. № 483 «Про затвердження форм типових рішень про встановлення ставок та пільг із сплати земельного податку та податку на нерухоме майно, відмінне від земельної ділянки» не містить вимог щодо встановлення місцевими радами податків та зборів. Порядок та форми надання контролюючим органам в електронному вигляді інформації щодо ставок та податкових пільг із сплати місцевих податків та/або зборів затверджені постановою Кабінету Міністрів України від 28.12.2020 № 1330.

У розділі 2 АРВ розробник чітко не визначив цілі державного регулювання, що мають бути безпосередньо пов'язані із розв'язанням проблеми, а зазначив, що проект рішення розроблено з метою виконання норм законодавства.

У розділі 3 АРВ розробник не здійснив належним чином оцінку альтернатив, зокрема у кількісному (грошовому) виразі, а обмежився лише текстовим описом вигод та витрат держави, населення та суб'єктів господарювання. Розробником не наведено жодних розрахунків витрат суб'єктів господарювання, яких вони зазнають як внаслідок впровадження проекту рішення, так і внаслідок застосування альтернативних способів досягнення цілей, що підтверджували б економічну доцільність обраного способу.

Зазначене не дозволить в подальшому об'єктивно оцінити наскільки обраний розробником спосіб державного регулювання відповідає проблемі, що потребує врегулювання, та наскільки його застосування буде ефективним для її вирішення.

У зв'язку з неналежним опрацюванням попереднього розділу, у розділі 4 АРВ не доведено вибір оптимального альтернативного способу.

У розділі 5 АРВ розробником не описані механізми дії запропонованого регулювання, за допомогою яких можна розв'язати проблему, та заходи, які повинні здійснити органи влади для запровадження регулювання.

У розділі 8 АРВ, відповідно до пункту 10 Методики, пропонуємо обов'язкові прогнозні значення показників результативності регуляторного акта встановити протягом різних періодів після набрання чинності актом (на I, II, III та IV квартал 2022 року).

У порушення вимог пункту 12 Методики у розділі 9 АРВ розробником не визначені заходи, за допомогою яких буде здійснюватися відстеження результативності регуляторного акта, а саме: вид даних (статистичних, наукових досліджень або опитувань), які використовуватимуться для такого відстеження, та групи осіб, що відбиратимуться для участі у відповідному опитуванні.

Строк дії рішення, визначений розробником становить один бюджетний рік (2022). У такому випадку, згідно з вимогами статті 10 Закону, періодичні відстеження результативності регуляторного акта не здійснюються, а повторне відстеження результативності здійснюється за три місяці до дня закінчення визначеного строку, якщо інше не встановлено рішенням регуляторного органу, який прийняв цей акт, але не пізніше дня закінчення визначеного строку.

Щодо аналізу регуляторного впливу до проекту рішення 2

У розділі 1 АРВ розробником наведений лише текстовий опис проблеми, не надано жодних даних у числовій формі, які обґрунтовували б їх наявність, масштаб та важливість.

Наведена розробником у зазначеному розділі АРВ інформація не відповідає вимогам ПКУ.

Звертаємо увагу, що відповідно до підпункту 12.3.4 пункту 12.3 статті 12 ПКУ рішення про встановлення місцевих податків та зборів офіційно оприлюднюється відповідним органом місцевого самоврядування до 25 липня року, що передуює бюджетному періоду, в якому планується застосування встановлюваних місцевих податків та/або зборів або змін (плановий період).

Також, відповідно до підпункту 12.3.5 пункту 12.3 статті 12 ПКУ у разі якщо до 15 липня року, що передуює бюджетному періоду, в якому планується застосування місцевих податків та/або зборів, сільська, селищна, міська рада або рада об'єднаних територіальних громад, створена згідно із законом та перспективним планом формування територій громад, не прийняла рішення про встановлення відповідних місцевих податків та/або зборів, що є обов'язковими згідно з нормами цього Кодексу, такі податки та/або збори справляються виходячи з норм цього Кодексу із застосуванням ставок, які діяли до 31 грудня року, що передуює бюджетному періоду, в якому планується застосування таких місцевих податків та/або зборів.

Звертаємо увагу, що відповідно до статті 10 ПКУ місцеві ради обов'язково установлюють єдиний податок та податок на майно (в частині транспортного податку та плати за землю, крім земельного податку за лісові землі). Місцеві

ради в межах повноважень, визначених цим Кодексом, вирішують питання відповідно до вимог цього Кодексу щодо встановлення податку на майно (в частині податку на нерухоме майно, відмінне від земельної ділянки) та встановлення збору за місця для паркування транспортних засобів, туристичного збору та земельного податку за лісові землі.

Тобто встановлення місцевими радами податку на нерухоме майно, відмінне від земельної ділянки не є обов'язковим.

У розділі 3 АРВ розробник при визначенні альтернативних способів досягнення цілей не зазначив вигоди та витрати держави, населення та суб'єктів господарювання від застосування кожного з них у кількісному (грошовому) виразі.

У зв'язку з неналежним опрацюванням попереднього розділу, у розділі IV АРВ не доведено вибір оптимального альтернативного способу.

При обґрунтуванні запропонованого строку дії регуляторного акта у розділі 7 АРВ, розробник посилається на норми статті 12 ПКУ, зазначивши, що встановлення місцевих податків та зборів офіційно оприлюднюється відповідним органом місцевого самоврядування до 15 липня року, що передуює бюджетному періоду, в якому планується застосування встановлюваних місцевих податків та зборів або змін (плановий період).

Разом з тим, звертаємо увагу, що Законом України від 16 січня 2020 року № 466-ІХ «Про внесення змін до Податкового кодексу України щодо вдосконалення адміністрування податків, усунення технічних та логічних неузгодженостей у податковому законодавстві» (далі – Закон № 466) внесені зміни до ПКУ.

Враховуючи зміни, внесені Законом № 466 до статті 12 ПКУ, рішення про встановлення місцевих податків та зборів та податкових пільг зі сплати місцевих податків і зборів приймаються органами місцевого самоврядування до 15 липня року, що передуює бюджетному періоду, в якому планується застосування встановлюваних місцевих податків та/або зборів, та про внесення змін до таких рішень (підпункт 12.3 статті 12 ПКУ).

Також, Законом № 466 визначено, що у рішенні про встановлення місцевих податків та/або зборів, а також податкових пільг з їх сплати може не визначатися термін його дії. У такому випадку рішення буде чинним до прийняття нового рішення (абзац другий підпункту 12.3.3 пункту 12.3 статті 12 ПКУ).

У розділі 8 АРВ не у повній мірі наведено обов'язкові прогностичні показники результативності дії регуляторного акта.

Згідно із пунктом 10 Методики, прогностичні значення показників результативності регуляторного акта встановлюються протягом різних періодів після набрання чинності актом, обов'язковими з яких повинні бути: розмір надходжень до державного та місцевих бюджетів і державних цільових фондів, пов'язаних з дією акта; кількість суб'єктів господарювання та/або фізичних осіб, на яких поширюватиметься дія акта; розмір коштів і час, що витратимуться суб'єктами господарювання та/або фізичними особами,

пов'язаними з виконанням вимог акта; рівень поінформованості суб'єктів господарювання та/або фізичних осіб з основних положень акта.

Отже, пропонуємо у розділі 8 АРВ визначити всі обов'язкові прогностичні показники результативності дії регуляторного акта та встановити їх прогностичні значення протягом різних періодів після набрання чинності актом.

У розділі 9 АРВ встановлено, що повторне відстеження результативності регуляторного акта буде здійснюватися через рік після набрання ним чинності.

Строк дії рішення, встановлений розробником становить один бюджетний рік (2022). У такому випадку, згідно з вимогами статті 10 Закону, періодичні відстеження результативності регуляторного акта не здійснюються, а повторне відстеження результативності здійснюється за три місяці до дня закінчення визначеного строку, якщо інше не встановлено рішенням регуляторного органу, який прийняв цей акт, але не пізніше дня закінчення визначеного строку.

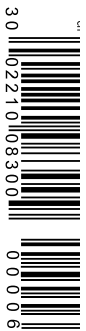
Щодо Тестів малого підприємництва

Згідно з вимогами розділу VI Методики у разі, якщо питома вага суб'єктів малого підприємництва (малих та мікропідприємств разом) у загальній кількості суб'єктів господарювання, на яких поширюється регулювання, перевищує 10 відсотків, необхідно здійснити розрахунок витрат на запровадження державного регулювання для суб'єктів малого підприємництва згідно із додатком 4 до Методики (Тест малого підприємництва).

Однак, розрахунки витрат, які понесуть суб'єкти малого підприємництва в результаті прийняття проектів рішень щодо запропонованого проектами рішень розміру ставок в АРВ не наведені (Тести малого підприємництва відсутні).

Одночасно зазначаємо, що в АРВ не обгрунтовані розміри ставок податку, що встановлюються для суб'єктів господарювання, відсутні розрахунки чи будь-які дані у числовій та/або грошовій формі, які б підтверджували їх доцільність, не проаналізована ситуація, що склалася із сплатою місцевих податків і зборів. Беручи до уваги те, що розробка проекту рішення спрямована, зокрема на збільшення обсягу надходжень до місцевого бюджету, відсутність в АРВ належних розрахунків витрат суб'єктів господарювання не дозволяє зробити висновок щодо забезпечення балансу інтересів суб'єктів господарювання, громадян та держави, а також об'єктивно оцінити, наскільки обраний розробником спосіб державного втручання відповідає проблемі, що потребує врегулювання, та наскільки його застосування буде ефективним для її вирішення.

Таким чином, у зв'язку із відсутністю в АРВ до проектів рішень всіх необхідних числових даних та розрахунків витрат, які понесуть громадяни, орган місцевого самоврядування та суб'єкти господарювання в результаті прийняття проектів регуляторних актів, розробником не доведена відповідність проектів рішень таким принципам державної регуляторної політики, як ефективність – забезпечення досягнення внаслідок дії

регуляторних актів максимально можливих позитивних результатів за рахунок мінімально необхідних витрат ресурсів суб'єктів господарювання, громадян та держави, та збалансованість – забезпечення у регуляторній діяльності балансу інтересів суб'єктів господарювання, громадян та держави.

Підсумовуючи наведене вище, Державна регуляторна служба України пропонує привести проекти рішень Рафалівської селищної ради Вараського району Рівненської області «Про встановлення ставок та пільг із сплати земельного на 2022 рік», «Про встановлення ставок та пільг із сплати податку на нерухоме майно, відмінне від земельної ділянки, на 2022 рік» у відповідність до вимог чинного законодавства України з урахуванням наданих зауважень та пропозицій, а аналізу регуляторного впливу до проектів рішень – до вимог Методики проведення аналізу впливу регуляторного акта, затвердженої постановою Кабінету Міністрів України від 11.03.2004 № 308 (із змінами, внесеними постановою Кабінету Міністрів України від 16.12.2015 № 1151).

Про результати розгляду цього листа пропонуємо поінформувати Державну регуляторну службу України.

**Голова Державної
регуляторної служби України**

Олексій КУЧЕР

